

Jaarverslaggeving 2017

**Stichting
Noordwest Ziekenhuisgroep**

INHOUDSOPGAVE

Pagina

5.1 Jaarrekening 2017

5.1.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2017	3
5.1.2	Geconsolideerde resultatenrekening over 2017	4
5.1.3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2017	5
5.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	6
5.1.5	Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2017	16
5.1.6	Mutatieoverzicht immateriële vaste activa	26
5.1.7	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	27
5.1.8	Mutatieoverzicht financiële vaste activa	28
5.1.9	Overzicht langlopende schulden ultimo 2017	29
5.1.10	Toelichting op de geconsolideerde resultatenrekening over 2017	30
5.1.11	Enkelvoudige balans per 31 december 2017	39
5.1.12	Enkelvoudige resultatenrekening over 2017	40
5.1.13	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling enkelvoudige jaarrekening	41
5.1.14	Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2017	42
5.1.15	Enkelvoudig mutatieoverzicht immateriële vaste activa	52
5.1.16	Enkelvoudig mutatieoverzicht materiële vaste activa	53
5.1.17	Enkelvoudig mutatieoverzicht financiële vaste activa	54
5.1.18	Overzicht langlopende schulden ultimo 2017 (enkelvoudig)	55
5.1.19	Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2017	56

5.2 Overige gegevens

5.2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	62
5.2.2	Nevenvestigingen	62
5.2.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	62

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1 GECONSOLIDEERDE JAARREKENING

5.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2017

(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	9.276.875	0
Materiële vaste activa	2	163.966.289	163.952.765
Financiële vaste activa	3	1.778.743	1.774.350
Totaal vaste activa		<u>175.021.907</u>	<u>165.727.115</u>
Vlottende activa			
Voorraden	4	7.812.481	7.194.943
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	5.204.250	12.831.716
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	6	137.006	108.020
Debiteuren en overige vorderingen	7	128.128.422	122.331.827
Liquide middelen	8	14.022.557	34.429.821
Totaal vlottende activa		<u>155.304.715</u>	<u>176.896.326</u>
Totaal activa		<u><u>330.326.622</u></u>	<u><u>342.623.441</u></u>

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
		€	€
PASSIVA			
Groepsvermogen			
Kapitaal	9	1.599.219	1.599.219
Bestemmingsreserves		100.207.490	85.845.557
Bestemmingsfondsen		0	0
Algemene en overige reserves		5.240.070	4.831.494
Groepsvermogen		<u>107.046.779</u>	<u>92.276.270</u>
Aandeel derden		122.935	205.531
		<u>107.169.714</u>	<u>92.481.801</u>
Voorzieningen	10	31.696.405	30.380.513
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	11	87.519.575	99.001.264
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Overige kortlopende schulden	12	103.940.929	120.759.863
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>103.940.929</u>	<u>120.759.863</u>
Totaal passiva		<u><u>330.326.622</u></u>	<u><u>342.623.441</u></u>

5.1.2 GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING OVER 2017

	<u>Ref.</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
		€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	15	441.820.559	449.480.094
Subsidies	16	19.463.693	18.866.880
Overige bedrijfsopbrengsten	17	7.797.925	8.414.597
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>469.082.177</u>	<u>476.761.571</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	18	225.821.378	226.018.076
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	19	18.149.313	18.279.307
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	20	342.599	6.588.835
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	21	60.785.202	60.787.799
Overige bedrijfskosten	22	144.343.199	144.626.720
Som der bedrijfslasten		<u>449.441.692</u>	<u>456.300.737</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		19.640.485	20.460.834
Financiële baten en lasten	23	-4.637.280	-6.078.195
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING		<u>15.003.205</u>	<u>14.382.639</u>
Aandeel derden		-67.404	-57.752
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>14.935.802</u></u>	<u><u>14.324.887</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2017</u>	<u>2016</u>
		€	€
Toevoeging/(onttrekking):			
Bestemmingsreserve RAK		14.527.226	14.213.860
Algemene reserve		408.576	111.027
		<u>14.935.802</u>	<u>14.324.887</u>

5.1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT

	Ref.	2017	2016
		€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Bedrijfsresultaat		19.640.485	20.460.834
Aanpassingen voor:			
- afschrijvingen	19	18.149.313	18.278.502
- bijzondere waardeverminderingen	20	342.599	8.638.274
- mutaties voorzieningen	10	1.315.892	8.950.002
		19.807.804	35.866.778
Veranderingen in vlottende middelen:			
- voorraden	4	-617.538	-1.306.043
- mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	7.627.466	-24.408.937
- vorderingen	7	-5.796.595	2.565.136
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	6	-28.986	1.964.981
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	12	-15.907.726	-2.950.354
		-14.723.379	-24.135.217
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		24.724.910	32.192.395
Ontvangen interest		0	0
Betaalde interest	23	-4.659.743	-6.106.423
Buitengewoon resultaat		0	0
		-4.659.743	-6.106.423
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		20.065.167	26.085.972
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings materiële vaste activa	1	-18.218.557	-26.019.734
Desinvesterings materiële vaste activa	1	-103.626	8.869.048
Investerings immateriële vaste activa	2	-9.431.099	0
Ivm overname GCA	3	-194.322	0
Investerings deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden	3	18.152	286.841
Uitgegeven leningen		0	0
Aflossing leningen		0	0
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-27.929.452	-16.863.845
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Dividenduitkering derden (Dermatologie MGG B.V.)	9	-150.000	0
Gelden op deposito		0	-10.000.000
Nieuw opgenomen leningen	11	0	10.000.000
Aflossing langlopende schulden	11	-12.392.978	-12.633.675
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-12.542.978	-12.633.675
Mutatie geldmiddelen		-20.407.263	-3.411.548
Stand geldmiddelen per 1 januari	8	24.429.821	27.841.369
Stand geldmiddelen per 31 december	8	4.022.557	24.429.821
Mutatie geldmiddelen		-20.407.264	-3.411.548

Toelichting:

De stand liquide middelen per 31 december 2017 en 31 december 2016 in het kasstroomoverzicht wijkt af van de liquide middelen in de balans onder paragraaf 5.1.5 punt 8, als gevolg van de gelden op deposito welke in het kasstroomoverzicht onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten zijn opgenomen.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Noordwest Ziekenhuisgroep (hierna: Noordwest) is statutair (en feitelijk) gevestigd te Alkmaar, op het adres Wilhelminalaan 12, en is geregistreerd onder KVK nummer 41241807.

Noordwest Ziekenhuisgroep staat aan het hoofd van de groep te Alkmaar.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2017, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2017.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi (RvW).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2016 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2017 mogelijk te maken.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Noordwest Ziekenhuisgroep zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop overwegende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd.

Deze jaarrekening bevat de financiële informatie van zowel de zorginstelling als de geconsolideerde entiteiten van de Noordwest Ziekenhuisgroep.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van Noordwest Ziekenhuisgroep.

Gegevens van geconsolideerde maatschappijen die andere grondslagen hanteren, zijn omgerekend naar de grondslagen van de rechtspersoon. Alleen wegens gegronde en in de toelichting vermelde redenen zijn in de geconsolideerde jaarrekening afwijkende grondslagen gehanteerd.

De volgende instellingen zijn in de consolidatie meegenomen:

* Stichting Noordwest Ziekenhuisgroep, gevestigd in Alkmaar. Geregistreerd bij de KvK onder nummer 41241807.

De kernactiviteit bestaat uit basisspecialistische, topklinische en referente functies, alsmede het verzorgen van (medisch-specialistische) opleidingen.

* Starlet DC BV, gevestigd in Alkmaar. Geregistreerd bij de KvK onder nummer 41239687. De kernactiviteit is het exploiteren van een huisartsenlaboratorium en een trombosedienst. Noordwest Ziekenhuisgroep bezit 100% van de aandelen van Noordwest Ziekenhuis Holding B.V.

* Cyclotron MCA B.V., gevestigd in Alkmaar. Geregistreerd bij de KvK onder nummer 37156078. De kernactiviteit is het vervaardigen van radiofarmaceutische producten alsmede het oprichten, instandhouden en exploiteren van een instelling om radiofarmaceutische producten te produceren ten behoeve van zorginstellingen en industrie. Noordwest Ziekenhuisgroep bezit 100% van de aandelen van Noordwest Ziekenhuis Holding B.V.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

* Dermatologie MGG B.V., gevestigd in Alkmaar. Opgericht op 28 december 2012. Geregistreerd bij de KvK onder nummer 56782551. De kernactiviteit is het uitvoeren van zorgtaken op het gebied van dermatologie en aanverwante (medisch specialistische) zorg. Noordwest Ziekenhuisgroep bezit 80% van de aandelen van Noordwest Ziekenhuis Holding B.V.

* Noordwest Ziekenhuis Holding B.V., gevestigd in Alkmaar. Opgericht op 15 februari 2017. Geregistreerd bij de KvK onder nummer 857292638. De kernactiviteit is het deelnemen, besturen en verlenen van diensten aan andere ondernemingen en rechtspersonen. Noordwest Ziekenhuisgroep bezit 100% van de aandelen van Noordwest Ziekenhuis Holding B.V.

* Gynaecologisch Centrum Alkmaar B.V., gevestigd in Alkmaar. Opgericht op 1 februari 2011. Geregistreerd bij de KvK onder nummer 850251291. De kernactiviteit is het uitvoeren van gynaecologische zorg. Noordwest Ziekenhuis Holding BV bezit 100% van de aandelen van Noordwest Ziekenhuis Holding B.V.

* Stichting Gynaecologisch Centrum Alkmaar gevestigd in Alkmaar. Opgericht op 31 augustus 2012. Geregistreerd bij de KvK onder nummer 851921589. De kernactiviteit is het uitvoeren van gynaecologische zorg.

Acquisities

Vanaf de overnamedatum worden de resultaten en identificeerbare activa en passiva van de overgenomen vennootschap opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. De overnamedatum is het moment dat overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend op de desbetreffende vennootschap.

De verkrijgingsprijs bestaat uit het geldbedrag of het equivalent hiervan dat is overeengekomen voor de verkrijging van de overgenomen onderneming vermeerderd met eventueel direct toerekenbare kosten. Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva wordt het meerdere als goodwill geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Indien de verkrijgingsprijs lager is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva, dan wordt het verschil (negatieve goodwill) als overlopende passiefpost opgenomen.

De maatschappijen die in de consolidatie betrokken zijn, blijven in de consolidatie opgenomen tot het moment dat zij worden verkocht; deconsolidatie vindt plaats op het moment dat de beslissende zeggenschap wordt overgedragen.

In het boekjaar hebben zich de volgende transacties voorgedaan:

Per 15 februari 2017 is Noordwest Ziekenhuis Holding B.V. opgericht door Noordwest Ziekenhuisgroep. Noordwest Ziekenhuisgroep heeft 100% van de aandelen van Noordwest Ziekenhuis Holding B.V.

Op 17 februari 2017 heeft Noordwest Ziekenhuis Holding B.V. de aandelen verworven van GCA B.V. en is tevens de zeggenschap over Stichting GCA binnen Noordwest Ziekenhuisgroep gekomen. Deze transactie heeft plaatsgevonden met terugwerkende kracht per 1 januari 2017.

Verbonden rechtspersonen

Noordwest Ziekenhuisgroep is geen transacties met verbonden partijen aangegaan die niet onder normale marktvoorwaarden hebben plaatsgevonden.

Goodwill

Vanaf de overnamedatum worden de resultaten en de identificeerbare activa en passiva van de overgenomen vennootschap opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening. De overnamedatum is het moment dat overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend op de desbetreffende vennootschap.

De verkrijgingsprijs bestaat uit het geldbedrag of het equivalent hiervan dat is overeengekomen voor de verkrijging van de overgenomen onderneming vermeerderd met eventueel direct toerekenbare kosten. Indien de verkrijgingsprijs hoger is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva wordt het meerdere als goodwill geactiveerd onder de immateriële vaste activa. Indien de verkrijgingsprijs lager is dan het nettobedrag van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva, dan wordt het verschil (negatieve goodwill) als overlopende passiefpost opgenomen.

Negatieve goodwill valt vrij in de resultatenrekening voor zover lasten en verliezen zich voordoen. Indien hier bij de verwerking van de overname rekening mee is gehouden en deze lasten en verliezen betrouwbaar zijn te meten. Indien geen rekening is gehouden met verwachte lasten of verliezen, dan valt de negatieve goodwill vrij in overeenstemming met het gewogen gemiddelde van de resterende levensduur van de verworven afschrijfbaar activa. Voor zover negatieve goodwill uitkomt boven de reële waarde van de geïdentificeerde niet-monetaire activa wordt het meerdere direct in de resultatenrekening verwerkt.

Een overeengekomen mogelijke aanpassing van de verkrijgingsprijs die afhankelijk is gesteld van toekomstige gebeurtenissen wordt opgenomen in de verkrijgingsprijs zodra deze aanpassing waarschijnlijk is en het bedrag ervan betrouwbaar kan worden bepaald. Een dergelijke aanpassing resulteert ook in een aanpassing van (positieve of negatieve) goodwill met terugwerkende kracht. Ook is het mogelijk dat een eerdere schatting van de aanpassing van de verkrijgingsprijs moet worden herzien. Dergelijke aanpassingen van de verkrijgingsprijs, die worden verwerkt als schattingswijzigingen, resulteren ook in aanpassingen van de bepaalde (positieve of negatieve) goodwill. De aangepaste goodwill wordt prospectief afgeschreven vanaf het moment van de wijziging van de verkrijgingsprijs. Vergelijkende cijfers worden niet aangepast.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen, worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen.

Verplichtingen die hier niet aan voldoen, worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de resultatenrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van Stichting Noordwest Ziekenhuisgroep.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Specifieke aandachtspunten omzet in de jaarrekening 2017

Inleiding

De landelijke onzekerheden met betrekking tot de omzetverantwoording voor instellingen voor medisch specialistische zorg (ziekenhuizen, UMC's en ZBC's) zijn de afgelopen jaren verder verminderd. Sinds het jaar 2012 is sprake van landelijke onzekerheden rondom de omzetverantwoording. In 2014 zijn de risico's drastisch afgenomen met de invoering van de vaststelling van de uitkomsten van het expertonderzoek naar de omzetverantwoording 2012 en 2013 en de vaststelling van transitiebedragen. In 2015 en 2016 zijn de risico's verder verminderd.

Bij de omzetbepaling van de DOT en overige zorgproducten heeft Stichting Noordwest Ziekenhuisgroep de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gehanteerd zoals opgenomen in paragraaf 5.1.4 van deze jaarrekening. Hierbij zijn de voorlopige uitkomsten van het aanvullend omzetonderzoek 2017 meegenomen en is de "Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek 2017 Medisch Specialistische Zorg" gevolgd.

Toelichting (landelijke) onzekerheden jaarrekening 2017

De van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten in de jaarrekening 2017 zijn (inclusief de status hiervan) hierna toegelicht voor Stichting Noordwest Ziekenhuisgroep:

1. Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2016 en evt. eerdere jaren

Stichting Noordwest Ziekenhuisgroep heeft de over de uitkomsten van het zelfonderzoek 2016 en eerdere jaren finale overeenstemming bereikt met de zorgverzekeraars. De uitkomsten van de onderhandelingen hierover met de zorgverzekeraars zijn verwerkt in deze jaarrekening en dit heeft niet geleid tot materiële wijzigingen van de in de jaarrekening 2016 opgenomen nuanceringen.

2. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2017

De NFU, NVZ en ZN hebben een Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek MSZ 2017 gepubliceerd. Door de NZa is niet bevestigd dat deze handreiking in overeenstemming is met publiekrechtelijke regelgeving, waarmee een inherent risico blijft bestaan. Deze rechtmatigheidscontroles worden beoordeeld door de representerende zorgverzekeraars. Op basis van dit oordeel zullen alle verzekeraars gezamenlijk over de rechtmatigheid van de facturatie 2017 concluderen. Stichting Noordwest Ziekenhuisgroep heeft, voor de jaarrekening deels op basis van een risicoanalyse, onderzoek verricht naar de risico's die voor Stichting Noordwest Ziekenhuisgroep materieel zijn. In deze risicoanalyse zijn de uitkomsten van eerder uitgevoerde aanvullende omzetonderzoeken en beschikbare overige in- en externe controles betrokken. Ook is een inschatting gemaakt van de DCM-controles over 2016 resp. 2017 op basis van Value Care.

Daarnaast is Stichting Noordwest Ziekenhuisgroep bezig op basis van deze handreiking het onderzoek inzake 2017 af te ronden. De voorlopige uitkomsten zijn betrokken bij het opstellen van deze jaarrekening en het inschatten van de risico's die voortvloeien uit geconstateerde onjuiste registraties en/of declaraties, rekening houdende met de contractafspraken met zorgverzekeraars. Naar verwachting volgt in het najaar 2018 uitsluitel over dit onderzoek. Dit kan naar verwachting van de raad van bestuur van Stichting Noordwest Ziekenhuisgroep leiden tot niet-materiële, nagekomen baten of lasten. Waar nodig heeft Stichting Noordwest Ziekenhuisgroep nuanceringen geboekt.

Doelmatigheidscontroles over 2017 zullen door de zorgverzekeraars nog uitgevoerd (kunnen) worden.

Stichting Noordwest Ziekenhuisgroep gaat er van uit dat dit geen financieel effect met terugwerkende kracht heeft. De NZa heeft in het landelijk overleg echter niet bevestigd dat dit een terechte aanname is, dus deze onzekerheid blijft vooralsnog bestaan. Privaatrechtelijk heeft Stichting Noordwest Ziekenhuisgroep geen afspraken terzake gemaakt met zorgverzekeraars, anders dan verwerking van de aandachtspunten zoals opgenomen in het landelijke omzetonderzoek en het bepalen van de toekomstige handelswijze op nieuwe doelmatigheidsaspecten. De uit de genoemde werkzaamheden en controles voortvloeiende beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten is verwerkt in deze jaarrekening.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

3. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar en afwikkeling oude jaren

Stichting Noordwest Ziekenhuisgroep heeft met de zorgverzekeraars voor 2017 schadelastafspraken op basis van plafondatafspraken en aanneemsommen, met in een aantal gevallen doorleverplicht en doorleverkortingen op het meerdere, gemaakt. Toerekening van de schadelastafspraken aan het boekjaar 2017 heeft plaatsgevonden op basis van een beste schatting van het voortgangpercentage ultimo 2017 in lijn met de Handreiking omzetverantwoording, rekening houdend met de verwachte effecten van het rechtmatigheidsonderzoek. Deze correcties zijn conform de Handreiking omzetverantwoording op de omzet 2017 in mindering gebracht en waar nodig verwerkt in de waardering van het onderhanden werk ultimo 2017.

De uiteindelijke uitkomsten zullen later blijken uit de afrekeningen met zorgverzekeraars. In deze jaarrekening is de beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten verwerkt.

Ook afrekening van oude schadelastjaren met zorgverzekeraars (2015-2016) kan nog tot nagekomen effecten leiden.

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2017, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2017.

Immateriële en materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingstermijnen van immateriële en materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte gebruiksduur van het vast actief.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Goodwill : 10%.
- Bedrijfsgebouwen : 2% - 20%.
- Machines en installaties 4% - 33%.
- Andere vaste bedrijfsmiddelen : 2% - 10%.

De materiële vaste activa waarvan de instelling krachtens een financiële leaseovereenkomst de economische eigendom heeft, worden geactiveerd. De uit de financiële leaseovereenkomst voortkomende verplichting wordt als schuld verantwoord. De in de toekomstige leasetermijnen begrepen interest wordt gedurende de looptijd van de financiële leaseovereenkomst ten laste van het resultaat gebracht.

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de resultatenrekening.

De leningen aan niet-geconsolideerde deelnemingen worden initieel opgenomen tegen reële waarde.

Dividenden worden verantwoord in de periode waarin zij betaalbaar worden gesteld. Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende post. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Vaste activa - bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige nettokasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Voorraden

Voorraden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van een voorziening voor incurantheid, voorzover daartoe aanleiding bestaat.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Deze worden door de instelling gescheiden van het basiscontract en apart verantwoord indien de economische kenmerken en risico's van het basiscontract en het daarin besloten derivaat niet nauw verwant zijn, indien een apart instrument met dezelfde voorwaarden als het in het contract besloten derivaat aan de definitie van een derivaat zou voldoen en het gecombineerde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening.

Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering.

In contracten besloten financiële instrumenten die niet worden gescheiden van het basiscontract, worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Noordwest Ziekenhuisgroep maakt geen gebruik van dergelijke financiële instrumenten.

Overige vorderingen

Overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

Overige financiële verplichtingen

Financiële verplichtingen die geen deel uitmaken van een handelsportefeuille worden tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd op basis van de effectieve rentemethode.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten wordt gewaardeerd tegen de directe opbrengstwaarde van de DBC / DBC-zorgproduct. De productie van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's / DBC-zorgproducten die ultimo boekjaar openstonden. Op het onderhanden werk worden de voorschotten die ontvangen zijn van verzekeraars in mindering gebracht. Voorzover daar aanleiding toe is wordt een voorziening oninbaarheid getroffen op het onderhanden werk.

Vorderingen

Vorderingen worden formeel opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs. In de praktijk komt dit neer op nominale waarde. Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen (algemeen)

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening asbest

De voorziening voor asbest wordt gevormd voor verwachte kosten inzake sanering van asbest, gebaseerd op een asbestsaneringsplan. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening persoonlijk levensfase budget

De voorziening persoonlijk levensfase budget (PLB) betreft enerzijds een voorziening uit hoofde van een CAO verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+. Het persoonlijk levensfase budget kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. Deze voorziening betreft de nominale waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren PLB-uren. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans, leeftijd en resterende dienstjaren tot het bereiken van de 55-jarige leeftijd.

Daarnaast betreft het een voorziening uit hoofde van de CAO verplichting in het kader van toegekende PLB uren. Dit deel van voorziening betreft de nominale waarde van de toegekende, nog niet opgenomen PLB-uren.

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen en uitkering bij pensionering. De voorziening betreft de nominale waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen en uitkeringen bij pensionering. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Voorziening systeemrisico's

De voorziening systeemrisico's betreft een voorziening voor de uitkomsten van het onderzoek in het kader van de handreiking rechtmatigheidscontroles MSZ 2016. De voorziening is een inschatting van het financiële effect voor de stichting. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening transitievergoeding

De voorziening transitievergoeding betreft een voorziening voor verwachte ontslaguitkeringen (nav transitievergoedingen) en gerelateerde loonkosten. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken betreft een voorziening voor het salaris (max 2 jaar) aan medewerkers die langdurig ziek zijn. De voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening/reservering ORT

In de afgelopen periode zijn een aantal gerechtelijke uitspraken gedaan over het recht op onregelmatigheidstoeslag (ORT) tijdens vakantie over oude jaren (2010-2014). Op basis van deze uitspraken heeft Noordwest in 2016 een voorziening getroffen voor de mogelijke verplichting die hieruit zal voortvloeien. Deze voorziening is gewaardeerd tegen nominale waarde. Aangezien hier in 2017 meer duidelijkheid om is gekomen, is de resterende verplichting (2018 en 2019) opgenomen onder de kortlopende schulden.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde). De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend.

Opbrengsten

De opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de resultatenrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit. De beloningen van het personeel worden als last in de resultatenrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als overlopend actief voorzover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Honorarium vrijgevestigd medisch specialisten

Het honorarium vrijgevestigd medisch specialisten betreft dat deel van de opbrengsten (op basis van integraal tarief) dat toekomt aan de vrijgevestigd medisch specialisten als vergoedig voor de door de medisch specialisten geleverde arbeid. Het honorarium wordt bepaald op basis van de financiële afspraken met het betreffende MSB.

Pensioenen

Stichting Noordwest Ziekenhuisgroep heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Noordwest Ziekenhuisgroep. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Noordwest Ziekenhuisgroep betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfonds. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In januari 2018 bedroeg de dekkingsgraad 103,0%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 128%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen 12 jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Noordwest Ziekenhuisgroep heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Noordwest Ziekenhuisgroep heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van de stichting in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen danwel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de resultatenrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de resultatenrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief. Een krediet afgesloten tegen een lagere rente dan de marktrente, wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaatsvindt zoals opgenomen onder Financiële instrumenten. Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als overheidssubsidie.

5.1.4.4 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten. Onder geldmiddelen wordt verstaan: kasmiddelen, tegoeden op bankrekeningen, direct opeisbare deposito's en op korte termijn zeer liquide activa.

5.1.4.5 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening. Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

5.1.4.6 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de stichting zich gehouden aan de wet en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellings specifieke (sectorale) regels.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Kosten van goodwill die van derden is verkregen	1.388.017	0
Vooruitbetalingen op immateriële activa	7.888.858	0
Totaal immateriële vaste activa	<u>9.276.875</u>	<u>0</u>
<i>Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
Boekwaarde per 1 januari	0	0
Bij: investeringen	9.431.099	0
Af: afschrijvingen	154.224	0
Boekwaarde per 31 december	<u>9.276.875</u>	<u>0</u>

Toelichting:
 Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6.
 De goodwill heeft betrekking op de verkrijging van de aandelen van GCA BV en de verwerving van de gelieerde Stichting GCA.
 De vooruitbetalingen op immateriële vaste activa betreffen de investeringen in de ontwikkeling van een nieuw EPD, welke in de loop van 2018 in gebruik zal worden genomen.

2. Materiële vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
Bedrijfsgebouwen en terreinen	97.042.894	100.902.175
Machines en installaties	53.616.389	54.061.410
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	12.806.272	8.393.068
Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	500.734	596.112
Totaal materiële vaste activa	<u>163.966.289</u>	<u>163.952.765</u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
Boekwaarde per 1 januari	163.952.765	173.718.855
Bij: overname GCA	29.029	0
Bij: investeringen	18.218.557	26.019.734
Af: afschrijvingen	17.995.089	18.278.502
bijzondere waardeverminderingen	342.599	8.638.274
Af: terugname geheel afgeschreven activa	0	0
Af: desinvesteringen	-103.626	8.869.048
Boekwaarde per 31 december	<u>163.966.289</u>	<u>163.952.765</u>

Toelichting:
 Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.7.
 Onder de materiële vaste activa is voor een totaalbedrag van € 2.132.000 aan vaste activa opgenomen waarvan de zorginstelling alleen het economisch eigendom heeft.
 Voor de toelichting op de bijzondere waardeverminderingen wordt verwezen naar paragraaf 5.1.10 onder punt 20.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

3. Financiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Deelnemingen	1.728.743	1.724.350
Overige effecten	0	0
Overige vorderingen	50.000	50.000
Totaal financiële vaste activa	<u>1.778.743</u>	<u>1.774.350</u>

Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	1.774.350	2.032.963
Resultaat Deelnemingen	22.545	-186.505
Opheffen CMK Lease	-18.152	0
Juridische fusie St Starlet	0	-16.250
Verstreckte leningen / verkregen effecten	0	393.550
Afwaardering kapitaalbelang	0	-449.408
Boekwaarde per 31 december	<u>1.778.743</u>	<u>1.774.350</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.8.

De overige effecten betreft een aandelenbelang in de Onderlinge Waarborgmaatschappij Centramed B.A. Gezien de ontwikkelingen binnen Centramed en de onzekerheid over de solvabiliteit van Centramed, is het belang in Centramed op nihil gewaardeerd (2016: idem)

De overige vorderingen betreft een achtergestelde lening aan Holland Health.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
				€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
Symbiant B.V.	samenwerking pathologie	6.000	33%	2.832.079	41.607

Toelichting:

De cijfers van de deelnemingen betreffen het boekjaar 2016 (laatst vastgestelde jaarrekening).

Gedurende 2017 is CMK Lease 7 B.V. geliquideerd.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

4. Voorraden

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Medische middelen	936.946	662.587
Voedingsmiddelen	15.050	13.592
Hulpmiddelen	1.739.990	1.788.397
Geneesmiddelen	2.784.559	3.077.046
Overige voorraden	2.335.936	1.653.322
Totaal voorraden	<u>7.812.481</u>	<u>7.194.943</u>

Toelichting:

Op de voorraden is een voorziening voor incurantheid in aftrek gebracht van € 377.000 (2016: € 293.000).

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten gereguleerd segment	2.904.878	3.347.128
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten vrij segment	41.342.944	42.024.160
Af: ontvangen voorschotten	-39.043.572	-32.539.572
Totaal onderhanden werk	<u>5.204.250</u>	<u>12.831.716</u>

Toelichting:

De openstaande DBC's per ultimo boekjaar zijn gewaardeerd en tot uitdrukking gebracht in de post onderhanden werk. Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's wordt gewaardeerd tegen directe opbrengstwaarde.

De waarde van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's die per ultimo boekjaar open stonden. Dit is bepaald met behulp van Logex.

Op het onderhanden werk is geen voorziening in mindering gebracht.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

6. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot

Vordering uit hoofde van financieringstekort (Noordwest)

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Saldo per 1 januari	108.020	2.034.794
Correcties voorgaande jaren	0	0
Betalingen/ontvangsten	28.986	-1.926.774
Subtotaal mutatie boekjaar	<u>28.986</u>	<u>-1.926.774</u>
Saldo per 31 december	<u>137.006</u>	<u>108.020</u>
	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	<u>137.006</u>	<u>108.020</u>
	<u>137.006</u>	<u>108.020</u>

7. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	44.025.806	55.214.713
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	75.593.275	48.170.070
Vorderingen uit hoofde van transitierегeling	0	10.870.055
Vorderingen op groepsmaatschappijen	170.001	0
Vooruitbetaalde bedragen	2.999.787	2.886.813
Nog te ontvangen bedragen	5.339.553	5.190.176
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u>128.128.422</u>	<u>122.331.827</u>

Toelichting:

De voorziening oninbare debiteuren die in aftrek op de vorderingen is gebracht bedraagt € 894.000 tegenover € 1.443.000 in 2016.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

8.Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Bankrekeningen	14.022.557	34.429.821
Totaal liquide middelen	<u>14.022.557</u>	<u>34.429.821</u>

Toelichting:

In de liquide middelen staat een bedrag van € 10 miljoen op een wachtdposito met een termijn van 30 dagen. De overige liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

9. Groepsvermogen

Het groepsvermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Kapitaal	1.599.219	1.599.219
Bestemmingsreserves	100.207.490	85.845.557
Algemene en overige reserves	5.240.070	4.831.494
Totaal groepsvermogen	<u>107.046.779</u>	<u>92.276.270</u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	1.599.219	0	0	1.599.219
Totaal kapitaal	<u>1.599.219</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.599.219</u>

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Bestemmingsreserves:				
Reserve aanvaardbare kosten	85.845.557	14.527.226	-165.293	100.207.490
Herwaarderingsreserve:				
Totaal bestemmingsreserves	<u>85.845.557</u>	<u>14.527.226</u>	<u>-165.293</u>	<u>100.207.490</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Overige reserves:				
Overige reserve	4.831.494	408.576	0	5.240.070
Totaal algemene en overige reserves	<u>4.831.494</u>	<u>408.576</u>	<u>0</u>	<u>5.240.070</u>

Aandeel derden

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Aandeel derden Dermatologie MGG B.V.	205.531	67.404	-150.000	122.935
Totaal kapitaal	<u>205.531</u>	<u>67.404</u>	<u>-150.000</u>	<u>122.935</u>

Toelichting:

De overige mutaties onder de reserve aanvaardbare kosten betreffen het vermogen per 1 januari 2017 van Stichting GCA van € 1.708 negatief. Daarnaast is een correctie op het vermogen met betrekking tot de overgang van Starlet in 2016 verwerkt voor een bedrag van € 163.585 negatief.

Het aandeel derden betreft het aandeel in Dermatologie MGG B.V. dat niet in bezit is van Stichting Noordwest Ziekenhuisgroep.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

10. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2017	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€	€
Voorziening asbest	3.031.596	1.673.507	591.252	0	4.113.851
Jubileumuitkering/gratificatie pensionering	2.556.601	537.232	253.867	0	2.839.966
Persoonlijk levensfasebudget	19.915.462	3.017.579	975.438	0	21.957.603
Voorziening systeemrisico's	1.000.000	337.304	0	-1.000.000	337.304
Voorziening transitievergoedingen	1.101.062	508.173	205.047	0	1.404.188
Voorziening langdurig zieken	775.791	267.701	0	0	1.043.492
Voorziening ORT	2.000.000	0	1.488.078	-511.922	0
Totaal voorzieningen	30.380.513	6.341.496	3.513.682	-1.511.922	31.696.405

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

31-dec-2017

Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	2.784.984
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	28.911.420
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	0

Toelichting per categorie voorziening:*Voorziening asbest*

De voorziening asbest betreft de inschatting voor het saneren van asbest op basis van een saneringsonderzoek op alle locaties.

Voorziening jubileumuitkering

De voorziening jubileumuitkeringen betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen en uitkering bij pensionering tegen nominale waarde. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Voorziening PLB

De verslaggevingsrichtlijn voor personeelsbeloningen (RJ 271) verplicht het treffen van een voorziening jegens personeelsleden voor toekomstige verplichtingen groter dan een jaar.

De voorziening persoonlijk levensfase budget heeft betrekking op de individuele rechten die voortvloeien uit de CAO ziekenhuizen. De voorziening persoonlijk levensfase budget bestaat uit de voorziening voor reguliere rechten alsmede uit de voorziening voor de specifieke overgangsregeling.

Voorziening systeemrisico's

De voorziening systeemrisico's betreft de inschatting van de uitkomsten van het self assessment 2017, voorzover er geen sprake is van overfinanciering.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken betreft een voorziening voor het salaris (max 2 jaar) aan medewerkers die langdurig ziek zijn.

Voorziening transitievergoeding

De voorziening transitievergoeding betreft een voorziening voor verwachte ontslaguitkeringen (nav transitievergoedingen) en gerelateerde loonkosten.

Voorziening ORT

De voorziening ORT betreft een voorziening voor het mogelijke recht van medewerkers op ORT tijdens vakantie over de voorgaande jaren (2010-2014). Aangezien hier in 2017 meer duidelijkheid om is gekomen, is de resterende verplichting (2018 en 2019) opgenomen onder de kortlopende schulden.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

11. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Schulden aan banken	87.472.251	99.001.264
Overige langlopende schulden	47.324	0
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>87.519.575</u>	<u>99.001.264</u>

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Stand per 1 januari	111.394.243	112.948.057
Bij: overname GCA	47.324	0
Bij: nieuwe leningen	0	10.000.000
Af: aflossingen	12.392.978	11.553.814
Stand per 31 december	<u>99.048.589</u>	<u>111.394.243</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	11.529.014	12.392.979
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>87.519.575</u>	<u>99.001.264</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	11.529.014	12.392.979
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	87.519.575	99.001.264
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	57.736.983	62.287.729

Toelichting:

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden (5.1.9). De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Er is geen sprake van embedded derivaten, derhalve is RJ 290 voor dat deel niet van toepassing.

12. Overige kortlopende schulden

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Crediteuren	25.493.410	26.319.102
Schulden aan groepsmaatschappijen	1.056.643	742.241
Schuld aan zorgverzekeraars	19.123.707	39.570.206
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	11.529.014	12.392.978
Belastingen en sociale premies	10.095.752	9.657.028
Schulden terzake pensioenen	397.349	1.201.261
Nog te betalen salarissen	75.726	47.071
Vakantiegeld	7.532.682	7.446.701
Vakantiedagen	5.262.403	5.302.222
Schulden uit hoofde van transitierегeling	0	0
Overige schulden	15.792.397	14.286.859
Nog te betalen kosten	989.000	942.408
Honorarium specialisten niet in loondienst	6.592.844	2.851.785
Totaal overige kortlopende schulden	<u>103.940.929</u>	<u>120.759.863</u>

Toelichting:

Per 31 december 2017 is met de ABN Amro Bank N.V. kredietfaciliteit in rekening-courant van EUR 55 miljoen (2016: EUR 55 miljoen) overeengekomen, met als rentepercentage het gemiddeld 1-maands Euribor tegen een op concernniveau overeengekomen debiteuren en liquiditeitsopslag.

Ten behoeve van deze kredietfaciliteit zijn de volgende zekerheden verstrekt:

- verpanding van de vorderingen en inventarissen door Noordwest;
- gezamenlijke hypotheek ten behoeve van van ABN Amro, het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WfZ) en de Gemeente Den Helder met betrekking tot de aan Noordwest toebehorende registergoederen.

Onder de overige schulden is voor een bedrag van € 442.000 opgenomen aan ORT verplichting welke in 2019 uitbetaald zal worden.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

13. Financiële instrumenten

Algemeen

De instelling maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

De instelling handelt niet in deze financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn grotendeels geconcentreerd bij de verzekeraars.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

14. Niet in de balans opgenomen regelingen

Garantstelling Centramed

De stichting heeft een garantstelling afgegeven aan de Onderlinge Waarborgmaatschappij Centramed B.A. voor een bedrag van € 135.520.

Waarborgfonds voor de zorgsector

Op elke deelnemer van het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WfZ) rust de verplichting om voor maximaal 3% van de restantschuld van de leningen bij te dragen. Deze zekerheid is nodig voor het geval het fonds onverhoopt uitbetalingen aan geldgevers moet doen vanwege het financieel in gebreke blijven van deelnemers.

Het obligo dat hieruit voortvloeit bedraagt voor het verslagjaar € 1.339.584. Dit obligo wordt terugbetaald zodra het vermogen van het WfZ weer op niveau is.

Investerings- en ICT verplichtingen

Uit hoofde van investeringen zijn per balansdatum verplichtingen aangegaan ter waarde van € 30,5 miljoen.

De jaarlijkse licentiekosten voor het gebruik van Chipsoft HIX (verwachte implementatiedatum 22 juni 2018) bedragen € 2,9 miljoen.

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het makro kader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2017 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op EUR 21.650 miljoen (prijsniveau 2016).

Bij het opstellen van de jaarrekening 2017 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2017. Stichting Noordwest Ziekenhuisgroep is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2017.

5.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

Huur- en leaseverplichtingen

De groep heeft een huurcontract voor de locatie Schagen met een looptijd tot 1 mei 2019. De jaarlijkse huurverplichting bedraagt € 117.000.

De verwachte huurverplichtingen voor het boekjaar 2018 bedragen circa Euro 406.000, de huurcontracten die hieraan ten grondslag liggen hebben verschillende opzegtermijnen, de meeste zijn binnen een jaar opzegbaar. Voor zover er contracten zijn die langer lopen dan 1 jaar geldt de volgende verplichting:

Meer dan 1 maar korter dan 5 jaar	€	148.180
-----------------------------------	---	---------

Starlet DC B.V. is leaseverplichtingen aangegaan voor een looptijd van 6 resp. 5 jaar voor in totaal 14 auto's. De leaseverplichting is als volgt:

Binnen 1 jaar	€	69.577
Meer dan 1 maar korter dan 5 jaar	€	82.877
	€	152.453

In 2014 en 2016 is Starlet operational lease verplichting aangegaan voor AQT90 apparaten (point of care testing). De lease heeft een looptijd van 5 jaar en een jaarlijkse leaseverplichting van Euro 4.000.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.1.2.

5.1.6 MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE VASTE ACTIVA

	Kosten van goodwill die van derden is verkregen	Vooruitbetalingen op immateriële activa	Totaal
	€	€	€
Stand per 1 januari 2017			
- aanschafwaarde	0	0	0
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	0	0
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutaties in het boekjaar			
- investeringen	1.542.241	7.888.858	9.431.099
- herwaarderingen	0	0	0
- afschrijvingen	154.224	0	154.224
- bijzondere waardeverminderingen	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>1.388.017</u>	<u>7.888.858</u>	<u>9.276.875</u>
Stand per 31 december 2017			
- aanschafwaarde	1.542.241	7.888.858	9.431.099
- cumulatieve herwaarderingen	0	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	154.224	0	154.224
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>1.388.017</u>	<u>7.888.858</u>	<u>9.276.875</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	10,0%	0,0%	

5.1.7 MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en voortuitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2017					
- aanschafwaarde	202.240.978	111.621.631	8.393.068	953.754	323.209.431
- cumulatieve herwaarderingen	3.040.000	0	0	0	3.040.000
- cumulatieve afschrijvingen	98.298.803	57.560.221	0	357.642	156.216.666
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>100.902.175</u>	<u>54.061.410</u>	<u>8.393.068</u>	<u>596.112</u>	<u>163.952.765</u>
Mutaties in het boekjaar					
- investeringen	2.444.993	11.360.360	4.413.204	0	18.218.557
- overname GCA	0	29.029	0	0	29.029
- herwaarderingen	0	0	0	0	0
- afschrijvingen	5.961.675	11.938.036	0	95.378	17.995.089
- bijzondere waardevermind. tlv. afschrijving	342.599	0	0	0	342.599
- bijzondere waardevermind. tlv. aanschaf	0	0	0	0	0
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>					
.aanschafwaarde	1.180.741	13.425.694	0	0	14.606.435
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	1.180.741	13.425.694	0	0	14.606.435
<i>- desinvesteringen</i>					
aanschafwaarde	0	-103.626	0	0	-103.626
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0
per saldo	<u>0</u>	<u>-103.626</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>-103.626</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-3.859.281</u>	<u>-445.021</u>	<u>4.413.204</u>	<u>-95.378</u>	<u>-15.505</u>
Stand per 31 december 2017					
- aanschafwaarde	203.505.230	109.814.978	12.806.272	953.754	327.080.234
- cumulatieve herwaarderingen	3.040.000	0	0	0	3.040.000
- cumulatieve afschrijvingen	103.422.336	56.198.589	0	453.020	160.073.945
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>97.042.894</u>	<u>53.616.389</u>	<u>12.806.272</u>	<u>500.734</u>	<u>163.966.289</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	2% / 2,2% / 4% 5% / 10% / 20%	4% / 5% / 10% 14% / 20% / 33%	0,0%	2% / 5% / 10%	

5.1.8 MUTATIEOVERZICHT FINANCIELE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen	Overige effecten	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2017	1.724.350	0	50.000	1.774.350
Resultaat deelnemingen	22.545			22.545
Opheffen CMK Lease	-18.152			-18.152
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>1.728.743</u>	<u>0</u>	<u>50.000</u>	<u>1.778.743</u>

BIJLAGE

5.1.9 Overzicht langlopende schulden ultimo 2017

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale loop-tijd	Soort lening	Werke-lijke-rente	Restschuld 31 december 2016	Nieuwe leningen in 2017	Aflossing in 2017	Restschuld 31 december 2017	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2017	Aflossingswijze	Aflossing 2018	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€			€	
BNG	1-jun-95	11.344.505	26	onderhands	7,300%	1.815.121	0	453.780	1.361.341	0	3	lineair	453.780	Gemeente Garantie
Rabobank	26-okt-96	18.151.209	26	onderhands	6,980%	2.904.194	0	726.048	2.178.146	0	3	lineair	726.048	Gemeente Garantie
NWB	18-dec-96	14.747.857	25	onderhands	6,285%	2.849.572	0	589.914	2.359.658	0	4	lineair	589.914	Gemeente Garantie
Rabobank	19-dec-96	14.747.857	25	onderhands	6,285%	2.940.572	0	589.914	2.359.658	0	4	lineair	589.914	Gemeente Garantie
BNG	1-apr-01	4.537.802	25	onderhands	5,650%	4.537.802	0	0	4.537.802	4.537.802	10	fixe	0	WFZ Garantie
BNG	1-apr-01	4.537.802	25	onderhands	5,650%	4.537.802	0	0	4.537.802	4.537.802	11	fixe	0	WFZ Garantie
BNG	1-apr-01	4.537.802	25	onderhands	5,650%	4.537.802	0	0	4.537.802	4.537.802	12	fixe	0	WFZ Garantie
BNG	1-apr-01	4.537.802	25	onderhands	5,650%	4.537.802	0	0	4.537.802	4.537.802	13	fixe	0	WFZ Garantie
BNG	1-apr-01	4.537.802	25	onderhands	5,650%	4.537.802	0	0	4.537.802	4.537.802	14	fixe	0	WFZ Garantie
NWB	2-apr-02	5.400.000	15	onderhands	4,155%	360.000	0	360.000	-	0	0	lineair	0	WFZ Garantie
BNG	13-jan-04	10.000.000	10	onderhands	3,957%	-	0	0	-	0	0	lineair	0	WFZ Garantie
BNG	21-jan-04	5.000.000	30	onderhands	5,055%	5.000.000	0	0	5.000.000	5.000.000	17	fixe	0	WFZ Garantie
NWB	18-dec-07	4.537.800	10	onderhands	4,575%	453.780	0	453.780	-	0	0	lineair	0	WFZ Garantie
BNG	18-dec-07	4.538.000	10	onderhands	4,530%	453.800	0	453.800	-	0	0	lineair	0	WFZ Garantie
BNG	22-dec-08	4.538.000	10	onderhands	4,390%	907.600	0	453.800	453.800	0	1	lineair	453.800	WFZ Garantie
NWB	16-dec-09	20.000.000	10	onderhands	3,260%	6.000.000	0	2.000.000	4.000.000	0	2	lineair	2.000.000	WFZ Garantie
BNG	16-dec-09	20.000.000	20	onderhands	4,050%	13.000.000	0	1.000.000	12.000.000	6.000.000	12	lineair	1.000.000	WFZ Garantie
BNG	1-jul-13	3.400.000	5	onderhands	0,950%	1.190.000	0	680.000	510.000	0	1	lineair	510.000	WFZ Garantie
ABNAMRO	11-dec-14	7.000.000	10	onderhands	2,600%	6.183.338	0	466.664	5.716.674	2.916.690	7	lineair	466.664	*
ABNAMRO	11-dec-14	9.975.000	10	onderhands	2,650%	9.102.187	0	498.750	8.603.437	5.610.938	7	lineair	498.750	*
NWB	4-nov-14	6.000.000	15	onderhands	1,720%	6.000.000	0	0	6.000.000	4.200.000	12	na 5 jr in 10 jr	0	Gemeente Den Helder
ABNAMRO	11-dec-14	10.100.000	10	onderhands	2,750%	8.921.669	0	673.332	8.248.337	4.208.345	7	lineair	673.332	*
ABNAMRO	11-dec-14	7.680.000	10	onderhands	2,75%	6.784.000	0	512.000	6.272.000	3.712.000	8	lineair	512.000	*
ABNAMRO	1-jul-15	4.800.000	4	onderhands	2,80%	3.000.000	0	1.200.000	1.800.000	0	2	lineair	1.200.000	*
ABNAMRO	31-dec-16	8.000.000	10	onderhands	2,80%	8.000.000	0	600.000	7.400.000	3.400.000	8	lineair	800.000	*
ABN AMRO Lease	25-feb-14	883.300	4	Lease	4,80%	592.619		109.457	483.162	0	1	lease	483.162	Lease
ABN AMRO Lease	5-dec-14	502.305	7	Lease	3,50%	365.313		69.350	295.963	0	4	lease	71.793	Lease
Medi Lease	3-jun-14	87.120	3	Lease	6,70%	13.165		13.165	-	0	0	lease	0	Lease
ABN AMRO Lease	11-jul-16	2.000.000	4	Lease	2,10%	1.759.302	0	489.224	1.270.078	0	2	lease	499.896	Lease
Dermout BV	30-dec-12	182.000		Aflossingsvrij	4,70%	47.324	0	0	47.324	0	1	aflossingsvrij		panrecht op vorderingen op zorgverzekeraars en debiteuren
Totaal						111.441.567	0	12.392.978	99.048.589	57.736.983			11.529.014	

*1) voor de gestelde zekerheden bij deze leningen wordt verwezen naar de toelichting op de kortlopende schulden onder 5.1.5 punt 12.

87.519.575

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

BATEN

15. Toelichting opbrengsten zorgprestaties

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet	416.324.306	415.293.230
Opbrengsten transitierегeling	0	10.870.055
Beschikbaarheidsbijdragen Zorg	2.892.956	1.641.171
Opbrengst dienstverlening andere zorginstellingen	2.318.083	3.559.419
Opbrengsten huisartsenlaboratorium (Starlet)	6.360.442	6.307.181
Opbrengsten trombosedienst (Starlet)	2.995.215	3.248.368
Overige zorgprestaties	10.929.557	8.560.670
Totaal	<u>441.820.559</u>	<u>449.480.094</u>

Toelichting:

Het dossier van de transitiegelden is in 2017 volledig afgewikkeld en het openstaande bedrag is ontvangen.

16. Subsidies

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	15.502.929	15.316.692
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	3.960.764	3.550.188
Totaal	<u>19.463.693</u>	<u>18.866.880</u>

Toelichting:

Onder de overige subsidies is de ontvangen subsidie kwaliteitsimpuls opgenomen van € 3,5 miljoen (2016: 3,2 miljoen).

17. Toelichting overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Overige dienstverlening (waaronder 2e-4e geldstroom UMC's voor onderzoek):		
Opbrengst parkeren	969.144	1.053.969
Opbrengst personeelsrestaurant	855.264	638.616
Opbrengst administratieve dienstverlening	1.262.585	1.421.499
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed):		
Opbrengsten detachering	2.212.952	2.296.280
Opbrengsten verhuur	842.158	1.115.873
Overige opbrengsten	1.655.823	1.888.361
Totaal	<u>7.797.925</u>	<u>8.414.597</u>

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

18. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Lonen en salarissen	169.907.313	172.491.808
Sociale lasten	23.420.853	22.944.175
Pensioenpremies	14.267.922	13.681.775
Andere personeelskosten	10.843.380	9.372.730
Subtotaal	<u>218.439.468</u>	<u>218.490.488</u>
Personeel niet in loondienst	7.381.910	7.527.588
Totaal personeelskosten	<u>225.821.378</u>	<u>226.018.076</u>
Gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's)	3.388	3.212
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>3.388</u>	<u>3.212</u>
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0

19. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	154.224	0
- materiële vaste activa	17.995.089	18.279.307
Totaal afschrijvingen	<u>18.149.313</u>	<u>18.279.307</u>

20. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Bijzondere waardeverminderingen van:		
- materiële vaste activa	342.599	6.588.835
Totaal	<u>342.599</u>	<u>6.588.835</u>

Toelichting:

In 2017 zijn de plannen gestart voor de verhuur van de grond in Den Helder ten behoeve van de exploitatie van een zonneweide. Op basis van de contante waarde van de toekomstige kasstromen is de boekwaarde verlaagd met € 1,0 miljoen. Daarnaast is een eerdere waardevermindering op de activa (gebouwen) teruggedraaid voor een bedrag van € 0,6 mln hetgeen in lijn ligt met de geactualiseerde planvorming voor de locatie Den Helder in relatie tot de geactualiseerde bedrijfswaardeberekening.

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

LASTEN

21. Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Honorariumkosten specialisten niet in loondienst	60.785.202	60.787.799
Totaal	<u>60.785.202</u>	<u>60.787.799</u>

22. Overige bedrijfskosten*De specificatie is als volgt:*

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	11.800.947	12.250.894
Algemene kosten	29.256.596	30.188.943
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	91.087.954	92.015.046
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	6.909.129	4.817.116
- Energiekosten gas	2.423.077	2.935.929
- Energiekosten stroom	701.044	660.400
- Energie transport en overig	168.647	167.647
Subtotaal	<u>10.201.897</u>	<u>8.581.091</u>
Huur en leasing	1.394.701	1.008.553
Dotaties en vrijval voorzieningen	601.104	582.194
Totaal overige bedrijfskosten	<u>144.343.199</u>	<u>144.626.720</u>

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

23. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Resultaat deelnemingen	22.464	28.229
Subtotaal financiële baten	<u>22.464</u>	<u>28.229</u>
Rentelasten	-4.564.453	-5.992.065
Resultaat deelnemingen	0	0
Vennootschapsbelasting	-95.291	-114.358
Subtotaal financiële lasten	<u>-4.659.743</u>	<u>-6.106.423</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-4.637.280</u></u>	<u><u>-6.078.195</u></u>

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

24. Bezoldiging bestuurders en toezichhouders in het kader van de WNT

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Noordwest Ziekenhuisgroep. Het voor Noordwest Ziekenhuisgroep toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2017 € 181.000.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen Noordwest Ziekenhuisgroep

bedragen x € 1	J.G.M. Hendriks	F. Haak van der Lely	J. Sernee
Functiegegevens	Voorzitter Raad van Bestuur	Lid Raad van Bestuur	Lid Raad van Bestuur
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1-1-2017 tm 31-12-2017	1-1-2017 tm 31-12-2017	1-1-2017 tm 31-12-2017
Deeltijdfactor in fte	1	1	1
Gewezen topfunctionaris? (Fictieve) dienstbetrekking?	nee ja	nee ja	nee ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	196.876	184.400	126.490
Beloningen betaalbaar op termijn	11.184	11.161	11.000
<i>Subtotaal</i>	<u>208.060</u>	<u>195.561</u>	<u>137.490</u>
<i>Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum</i>	<i>181.000</i>	<i>181.000</i>	<i>181.000</i>
-/- Onverschuldigd betaald	nvt	nvt	nvt
Totale bezoldiging	<u>208.060</u>	<u>195.561</u>	<u>137.490</u>
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	Er is sprake van overgangsrecht	Er is sprake van overgangsrecht	nvt
Gegevens 2016			
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1-1-2016 tm 31-12-2016	1-1-2016 tm 31-12-2016	1-1-2016 tm 31-12-2016
Deeltijdfactor 2016 in fte	1	1	1
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	196.876	184.400	37.919
Beloningen betaalbaar op termijn	10.903	10.885	3.257
Totale bezoldiging 2016	<u>207.779</u>	<u>195.285</u>	<u>41.175</u>

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

1b. Leidinggevende topfunctionarissen Starlet

bedragen x € 1	J. Goudriaan- Barendrecht	A. Zwagerman	Y. Grapendaal- Bok	R. Bloem
Functiegegevens	Algemeen directeur	Financieel directeur	Medisch directeur	Medisch directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1-1-2017 tm 31-12-2017	1-1-2017 tm 31-12-2017	1-8-2017 tm 31-12-2017	1-1-2017 tm 31-7-2017
Deeltijdfactor in fte	1	0,0811	0,0833	0,0833
Gewezen topfunctionaris? (Fictieve) dienstbetrekking?	nee ja	nee via Noordwest	nee ja	nee ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	124.487	12.000	3.866	6.191
Beloningen betaalbaar op termijn	10.996	-	373	522
<i>Subtotaal</i>	<u>135.483</u>	<u>12.000</u>	<u>4.239</u>	<u>6.713</u>
<i>Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum</i>	181.000	15.077	6.323	8.757
-/- Onverschuldigd betaald	nvt	nvt	nvt	nvt
Totale bezoldiging	<u>135.483</u>	<u>12.000</u>	<u>4.239</u>	<u>6.713</u>
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt	nvt	nvt
Gegevens 2016				
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1-1-2016 tm 31-12-2016	1-1-2016 tm 31-12-2016	nvt	1-1-2016 tm 31-12-2016
Deeltijdfactor 2016 in fte	1	0,0833		0,0833
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	121.893	12.000		9.779
Beloningen betaalbaar op termijn	10.749	-		845
Totale bezoldiging 2016	<u>132.642</u>	<u>12.000</u>		<u>10.624</u>

1c. Leidinggevende topfunctionarissen Stichting GCA

bedragen x € 1	S. Dermout	A. Zwagerman
Functiegegevens	Algemeen directeur	Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1-1-2017 tm 16-2-2017	17-02-2017 tm 31-12-2017
Deeltijdfactor in fte	0	0
Gewezen topfunctionaris? (Fictieve) dienstbetrekking?	nee ja	nee ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen ⁹	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-
<i>Subtotaal</i>	<u>-</u>	<u>-</u>
<i>Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum</i>	181.000	181.000
-/- Onverschuldigd betaald	nvt	nvt
Totale bezoldiging	<u>-</u>	<u>-</u>
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt
Gegevens 2016		
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1-1-2016 tm 31-12-2016	nvt
Deeltijdfactor 2016 in fte	0	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		
Beloningen betaalbaar op termijn		
Totale bezoldiging 2016		

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

1d. Toezichthoudende topfunctionarissen Noordwest Ziekenhuisgroep

bedragen x € 1	L.C. Bruggeman	W.K. Jaarsma	R.A. Cohen	J. Crol-de Groot
Functiegegevens	Voorzitter Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1-1-2017 tm 31-12-2017	1-1-2017 tm 31-12-2017	1-1-2017 tm 31-12-2017	1-1-2017 tm 21-8-2017
Bezoldiging				
Bezoldiging	24.000	16.000	16.000	7.733
<i>Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum</i>	27.150	18.100	18.100	11.554
-/- Onverschuldigd betaald	nvt	nvt	nvt	nvt
Totale bezoldiging	24.000	16.000	16.000	7.733
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt	nvt	nvt
Gegevens 2016				
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1-1-2016 tm 31-12-2016	1-1-2016 tm 31-12-2016	1-1-2016 tm 31-12-2016	1-1-2016 tm 31-12-2016
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	21.000	14.500	14.500	11.600
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-
Totale bezoldiging 2016	21.000	14.500	14.500	11.600
bedragen x € 1		J.W.S. Eysen	D. Enklaar	J.A. Rauwerda
Functiegegevens		Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2017		1-1-2017 tm 31-12-2017	1-1-2017 tm 31-12-2017	1-9-2017 tm 31-12-2017
Bezoldiging				
Bezoldiging		17.900	16.000	5.333
<i>Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum</i>		18.100	18.100	6.050
-/- Onverschuldigd betaald		nvt	nvt	nvt
Totale bezoldiging		17.000	16.000	5.333
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		nvt	nvt	nvt
Gegevens 2016				
Aanvang en einde functievervulling in 2016		1-1-2016 tm 31-12-2016	1-5-2016 tm 31-12-2016	nvt
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		14.583	9.667	nvt
Beloningen betaalbaar op termijn		-	-	nvt
Totale bezoldiging 2016		14.583	9.667	nvt

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

1e. Toezichthoudende topfunctionarissen Starlet

bedragen x € 1	V. Krul	E. van Eck	F. Hoefnagel
Functiegegevens	Voorzitter Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1-1-2017 tm 31-12-2017	1-1-2017 tm 31-12-2017	1-1-2017 tm 31-12-2017
Bezoldiging			
Bezoldiging	4.750	4.750	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	27.150	18.100	18.100
-/- Onverschuldigd betaald	nvt	nvt	nvt
Totale bezoldiging	4.750	4.750	-
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt	nvt
Gegevens 2016			
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1-1-2016 tm 31-12-2016	1-1-2016 tm 31-12-2016	1-1-2016 tm 31-12-2016
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	4.750	4.750	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Totale bezoldiging 2016	4.750	4.750	-

1f. Toezichthoudende topfunctionarissen GCA

bedragen x € 1	Mr. N. Bastiaans	Mr. T. Bongartz	E. Bongartz	B. Verwelius
Functiegegevens	Voorzitter Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1-1-2017 tm 16-2-2017	1-1-2017 tm 16-2-2017	1-1-2017 tm 16-2-2017	1-1-2017 tm 16-2-2017
Bezoldiging				
Bezoldiging	-	-	-	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	2.331	2.331	2.331	2.331
-/- Onverschuldigd betaald	nvt	nvt	nvt	nvt
Totale bezoldiging	-	-	-	-
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt	nvt	nvt
Gegevens 2016				
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1-1-2016 tm 31-12-2016	1-1-2016 tm 31-12-2016	1-1-2016 tm 31-12-2016	1-1-2016 tm 31-12-2016
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-	-
Totale bezoldiging 2016	-	-	-	-

5.1.10 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE RESULTATENREKENING

bedragen x € 1	J. Gerritsen - Mol	M. Hamer	F. Hoefnagel
Functiegegevens	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht	Lid Raad van Toezicht
Aanvang en einde functievervulling in 2017	17-02-2017 tm 31-12-2017	17-02-2017 tm 31-12-2017	17-02-2017 tm 31-12-2017
Bezoldiging	-	-	-
Bezoldiging <i>Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum</i>	15.769	15.769	15.769
-/- Onverschuldigd betaald	nvt	nvt	nvt
Totale bezoldiging	-	-	-
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	nvt	nvt	nvt
Gegevens 2016			
Aanvang en einde	nvt	nvt	nvt
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen			
Beloningen betaalbaar op termijn			
Totale bezoldiging 2016			
25. Honoraria accountant		2017	2016
		€	€
De honoraria van de accountant zijn als volgt:			
1 Controle van de jaarrekening		177.700	144.123
2 Overige controlewerkzaamheden		74.515	98.350
3 Fiscale advisering		0	0
4 Niet-controlediensten		59.740	0
Totaal honoraria accountant		<u>311.955</u>	<u>242.473</u>

26. Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en hun bestuurders en leidinggevende functionarissen.

Er hebben zich geen transacties met verbonden partijen voorgedaan op niet-zakelijke grondslag.

De bezoldiging van de bestuurders en toezichthouders is opgenomen onder punt 24.

5.1.11 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2017
(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1	7.888.858	0
Materiële vaste activa	2	158.054.907	157.623.084
Financiële vaste activa	3	4.067.559	3.985.056
Totaal vaste activa		<u>170.011.324</u>	<u>161.608.140</u>
Vlottende activa			
Vorraden	4	7.630.507	6.976.183
Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten	5	5.204.250	12.831.716
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	6	137.006	108.020
Debiteuren en overige vorderingen	7	125.608.132	120.357.200
Liquide middelen	8	11.982.333	30.926.036
Totaal vlottende activa		<u>150.562.229</u>	<u>171.199.154</u>
Totaal activa		<u><u>320.573.553</u></u>	<u><u>332.807.294</u></u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Kapitaal	9	1.599.219	1.599.219
Bestemmingsreserves		100.995.715	86.055.418
Bestemmingsfondsen		0	0
Algemene en overige reserves		4.458.048	4.458.048
Totaal eigen vermogen		<u>107.052.982</u>	<u>92.112.685</u>
Vorzieningen	10	31.459.067	30.471.491
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	11	81.712.227	92.729.264
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Overige kortlopende schulden	12	100.349.277	117.493.854
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		<u>100.349.277</u>	<u>117.493.854</u>
Totaal passiva		<u><u>320.573.553</u></u>	<u><u>332.807.294</u></u>

5.1.12 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2017

	Ref.	2017 €	2016 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties	15	428.170.844	437.916.523
Subsidies	16	19.463.693	18.866.880
Overige bedrijfsopbrengsten	17	8.737.734	9.395.570
Som der bedrijfsopbrengsten		<u>456.372.270</u>	<u>466.178.973</u>
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	18	218.927.095	219.801.829
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	19	17.351.834	17.703.983
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	20	342.599	6.588.835
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	21	59.652.940	59.751.760
Overige bedrijfskosten	22	141.441.186	142.762.270
Som der bedrijfslasten		<u>437.715.654</u>	<u>446.608.677</u>
BEDRIJFSRESULTAAT		18.656.616	19.570.296
Financiële baten en lasten	23	-3.716.318	-5.245.409
RESULTAAT UIT GEWONE BEDRIJFSUITOEFENING		<u>14.940.297</u>	<u>14.324.887</u>
RESULTAAT BOEKJAAR		<u><u>14.940.297</u></u>	<u><u>14.324.887</u></u>
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>		<u>2017</u>	<u>2016</u>
		€	€
Toevoeging/(onttrekking):			
Bestemmingsreserve RAK		14.940.297	14.324.887
		<u>14.940.297</u>	<u>14.324.887</u>

5.1.13 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING ENKELVOUDIGE JAARREKENING

5.1.13.1 Algemeen

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening zijn, voor zover niet anders vermeld, gelijk aan de grondslagen zoals opgenomen in de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Vooruitbetalingen op immateriële activa	7.888.858	0
Totaal immateriële vaste activa	<u>7.888.858</u>	<u>0</u>
<i>Het verloop van de immateriële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	0	0
Bij: investeringen	7.888.858	0
Boekwaarde per 31 december	<u>7.888.858</u>	<u>0</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.15.
De vooruitbetalingen op immateriële vaste activa betreffen de investeringen in de ontwikkeling van een nieuw EPD, welke in de loop van 2018 in gebruik zal worden genomen.

2. Materiële vaste activa

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Bedrijfsgebouwen en terreinen	95.933.870	99.727.449
Machines en installaties	49.314.765	49.502.567
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	12.806.272	8.393.068
Totaal materiële vaste activa	<u>158.054.907</u>	<u>157.623.084</u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	157.623.084	167.088.886
Bij: investeringen	18.016.486	25.745.502
Af: afschrijvingen	17.351.834	17.703.982
Af: bijzondere waardeverminderingen	342.599	8.638.274
Af: desinvesteringen	-109.770	8.869.048
Boekwaarde per 31 december	<u>158.054.907</u>	<u>157.623.084</u>

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.16.
Onder de materiële vaste activa is voor een totaalbedrag van € 2.132.000 aan vaste activa opgenomen waarvan de zorginstelling alleen het economisch eigendom heeft.
Voor de toelichting op de bijzondere waardeverminderingen wordt verwezen naar paragraaf 5.1.18 onder punt 20.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

3. Financiële vaste activa

<i>De specificatie is als volgt:</i>	31-dec-17	31-dec-16
	€	€
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	2.288.815	2.228.857
Overige deelnemingen	1.728.744	1.706.199
Overige effecten	0	0
Overige vorderingen	50.000	50.000
Totaal financiële vaste activa	4.067.559	3.985.056

<i>Het verloop van de financiële vaste activa is als volgt:</i>	2017	2016
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	3.985.056	2.607.829
Kapitaalstortingen	0	1.277.556
Resultaat deelnemingen	700.655	155.529
Ontvangen dividend	-600.000	0
Opheffen CMK Lease	-18.152	0
Verstrekke leningen / verkregen effecten	0	393.550
Afwaardering kapitaalbelang	0	-449.408
Boekwaarde per 31 december	4.067.559	3.985.056

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.17.
 De overige effecten betreft een aandelenbelang in de Onderlinge Waarborgmaatschappij Centramed B.A. Gezien de ontwikkelingen binnen Centramed en de onzekerheid over de solvabiliteit van Centramed, is het belang in Centramed op nihil gewaardeerd (2016: idem).
 De overige vorderingen betreft een achtergestelde lening aan Holland Health.

Toelichting op belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
				€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
Cyclotron MCA B.V.	Vervaardigen radiofarmaceutische producten	18.000	100%	-875.876	155.724
Dermatologie MGG B.V.	Dermatologie	80	80%	1.035.090	296.298
Symbiant B.V.	Pathologie	6.000	33%	2.832.079	41.607
Starlet	Huisartsenlab	18.000	100%	1.277.556	392.139
Noordwest Ziekenhuis Holding B.V.	Trombosedienst			1.277.556	392.139
	Beheer	100	100%	0	0
Zeggenschapsbelangen:					
	Gynaecologische zorg				
Stichting GCA		nvt	nvt	-1.708	-167
Belangen samen met dochtermaatschappijen:					
	Gynaecologische zorg				
GCA BV		18.000	100%	112.591	68.759

Toelichting:

De cijfers van de deelnemingen betreffen het boekjaar 2016 (laatst vastgestelde jaarrekening)
 Gedurende 2017 is CMK Lease 7 B.V. geliquideerd.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

4. Voorraden

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Medische middelen	754.973	662.587
Voedingsmiddelen	15.050	13.592
Hulpmiddelen	1.739.990	1.569.637
Overige voorraden:		
Geneesmiddelen	2.784.559	3.077.046
Overige voorraden	2.335.936	1.653.322
Totaal voorraden	<u>7.630.507</u>	<u>6.976.183</u>

Toelichting:

Op de voorraden is een voorziening voor incurantheid in aftrek gebracht van € 377.000 (2016: € 293.000).

5. Onderhanden werk uit hoofde van DBC's / DBC-zorgproducten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten gereguleerd segment	2.904.878	3.347.128
Onderhanden werk DBC's / DBC-zorgproducten vrij segment	41.342.944	42.024.160
Af: ontvangen voorschotten	-39.043.572	-32.539.572
Totaal onderhanden werk	<u>5.204.250</u>	<u>12.831.716</u>

Toelichting:

De openstaande DBC's per ultimo boekjaar zijn gewaardeerd en tot uitdrukking gebracht in de post onderhanden werk. Het onderhanden werk uit hoofde van DBC's wordt gewaardeerd tegen directe opbrengstwaarde.

De waarde van het onderhanden werk is bepaald door de openstaande verrichtingen te koppelen aan de DBC's die per ultimo boekjaar open stonden. Dit is bepaald met behulp van Logex.

Op het onderhanden werk is geen voorziening in mindering gebracht.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

6. Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Saldo per 1 januari	108.020	2.034.794
Correcties voorgaande jaren	0	0
Betalingen/ontvangsten	<u>28.986</u>	<u>-1926774</u>
Subtotaal mutatie boekjaar	28.986	-1.926.774
Saldo per 31 december	<u><u>137.006</u></u>	<u><u>108.020</u></u>
	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	137.006	108.020
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u><u>137.006</u></u>	<u><u>108.020</u></u>

Toelichting:

Voor alle jaren is sprake van definitieve vaststelling door de Nza.

7. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Vorderingen op debiteuren	40.562.054	54.246.832
Nog te factureren omzet DBC's / DBC-zorgproducten	74.128.459	46.700.919
Vorderingen uit hoofde van transitierегeling	0	10.870.055
Vorderingen op groepsmaatschappijen	2.923.342	725.478
Vorderingen op participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen	0	0
Vooruitbetaalde bedragen	2.848.763	2.745.340
Nog te ontvangen bedragen	5.145.515	5.068.576
Totaal debiteuren en overige vorderingen	<u><u>125.608.132</u></u>	<u><u>120.357.200</u></u>

Toelichting:

De voorziening oninbare debiteuren die in aftrek op de vorderingen is gebracht bedraagt € 894.000 tegenover € 1.332.000 in 2016.

Op de vorderingen op groepsmaatschappijen zijn het negatief vermogen van Cyclotron (€ 689.489) en Noordwest Ziekenhuis Holding B.V. (€ 298.913) in mindering gebracht.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

8. *Liquide middelen*

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Bankrekeningen	11.982.333	30.926.036
Totaal liquide middelen	<u>11.982.333</u>	<u>30.926.036</u>

Toelichting:

In de liquide middelen staat een bedrag van € 10 miljoen op een wachtdeposito met een termijn van 30 dagen. De overige liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

9. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Kapitaal	1.599.219	1.599.219
Bestemmingsreserves	100.995.715	86.055.418
Bestemmingsfondsen	0	0
Algemene en overige reserves	<u>4.458.048</u>	<u>4.458.048</u>
Totaal eigen vermogen	<u><u>107.052.982</u></u>	<u><u>92.112.685</u></u>

Kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Kapitaal	1.599.219	0	0	1.599.219
Totaal kapitaal	<u>1.599.219</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.599.219</u>

Bestemmingsreserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-dec-2017</u>
	€	€	€	€
Bestemmingsreserves:				
Reserve aanvaardbare kosten	86.055.418	14.940.297	0	100.995.715
Totaal bestemmingsreserves	<u>86.055.418</u>	<u>14.940.297</u>	<u>0</u>	<u>100.995.715</u>

Algemene en overige reserves

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per</u> <u>1-jan-2017</u>	<u>Resultaat-</u> <u>bestemming</u>	<u>Overige</u> <u>mutaties</u>	<u>Saldo per</u> <u>31-12-2017</u>
	€	€	€	€
Overige reserves:				
Overige reserve	4.458.048	0	0	4.458.048
Totaal algemene en overige reserves	<u>4.458.048</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>4.458.048</u>

Specificatie aansluiting geconsolideerd - enkelvoudig vermogen 31 december 2017 en resultaat over 2017

De specificatie is als volgt :

	<u>Eigen</u> <u>vermogen</u>	<u>Resultaat</u>
	€	€
Enkelvoudig eigen vermogen en resultaat:	107.052.982	14.940.297
Stichting GCA	-6.204	-4.496
Totaal geconsolideerd eigen vermogen en resultaat	<u><u>107.046.778</u></u>	<u><u>14.935.801</u></u>

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

10. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-2017	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2017
	€	€	€	€	€
Voorziening asbest	3.031.596	1.673.507	591.252	0	4.113.851
Negatieve deelnemingen	295.189	298.913	186.387	-407.715	0
Persoonlijk levensfase budget	19.857.080	2.985.429	970.288	0	21.872.221
Jubileumuitkering/gratificatie pensionering	2.458.156	533.460	250.995	0	2.740.621
Voorziening systeemrisico's	1.000.000	337.304	0	-1.000.000	337.304
Voorziening transitievergoeding	1.053.678	455.562	157.663	0	1.351.577
Voorziening langdurig zieken	775.791	267.701	0	0	1.043.492
Voorziening ORT	2.000.000	0	1.488.078	-511.922	0
Totaal voorzieningen	<u>30.471.491</u>	<u>6.551.876</u>	<u>3.644.663</u>	<u>-1.919.637</u>	<u>31.459.067</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2017
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	2.732.373
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	28.726.694
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	0

Toelichting per categorie voorziening:*Voorziening asbest*

De voorziening asbest betreft de inschatting voor het saneren van asbest op basis van een saneringsonderzoek op alle locaties.

Voorziening negatieve deelneming

De voorziening negatieve deelnemingen heeft betrekking op:

- Cyclotron B.V. In 2017 is een positief resultaat behaald van € 186.387. Per ultimo 2017 bedraagt de netto vermogenswaarde € -/- 689.489.
- Noordwest Ziekenhuis Holding B.V. In 2017 is een negatief resultaat behaald van € 299.013. Per ultimo 2017 bedraagt de netto vermogenswaarde € -/- 298.913.

Voorziening jubileumuitkering

De voorziening jubileumuitkeringen betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen en uitkering bij pensionering tegen nominale waarde. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Voorziening PLB

De verslaggevingsrichtlijn voor personeelsbeloningen (RJ 271) verplicht het treffen van een voorziening jegens personeelsleden voor toekomstige verplichtingen groter dan een jaar.

De voorziening persoonlijk levensfase budget heeft betrekking op de individuele rechten die voortvloeien uit de CAO ziekenhuizen. De voorziening persoonlijk levensfase budget bestaat uit de voorziening voor reguliere rechten alsmede uit de voorziening voor de specifieke overgangsregeling.

Voorziening systeemrisico's

De voorziening systeemrisico's betreft de inschatting van de uitkomsten van het self assessment 2017, voorzover er geen sprake is van overfinanciering.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken betreft een voorziening voor het salaris (max 2 jaar) aan medewerkers die langdurig ziek zijn.

Voorziening transitievergoeding

De voorziening transitievergoeding betreft een voorziening voor verwachte ontslaguitkeringen (nav transitievergoedingen) en gerelateerde loonkosten.

Voorziening ORT

De voorziening ORT betreft een voorziening voor het mogelijke recht van medewerkers op ORT tijdens vakantie over de voorgaande jaren (2010-2014). Aangezien hier in 2017 meer duidelijkheid om is gekomen, is de resterende verplichting (2018 en 2019) opgenomen onder de kortlopende schulden.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

11. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Schulden aan banken	81.712.227	92.729.264
Overige langlopende schulden	0	0
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>81.712.227</u>	<u>92.729.264</u>

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Stand per 1 januari	104.610.243	105.652.057
Bij: nieuwe leningen	0	10.000.000
Af: aflossingen	11.881.002	11.041.814
Stand per 31 december	<u>92.729.241</u>	<u>104.610.243</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	11.017.014	11.880.979
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>81.712.227</u>	<u>92.729.264</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	11.017.014	11.880.979
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	81.712.227	92.729.264
Hiervan langlopend (> 5 jaar)	54.024.983	58.063.729

Toelichting:

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de bijlage overzicht langlopende schulden (5.1.18). De aflossingsverplichtingen zijn verantwoord onder de kortlopende schulden (punt 12).

Er is geen sprake van embedded derivaten. RJ 290 Richtlijn voor financiële instrumenten is derhalve niet van toepassing.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

12. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:	<u>31-dec-17</u>	<u>31-dec-16</u>
	€	€
Crediteuren	25.135.625	25.953.422
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	11.017.014	11.880.978
Belastingen en sociale premies	9.827.863	9.434.760
Schulden terzake pensioenen	419.274	1.214.198
Nog te betalen salarissen	74.888	49.546
Vakantiegeld	7.332.532	7.268.997
Vakantiedagen	4.538.138	4.692.299
Schulden op groepsmaatschappijen	669.367	1.048.935
Schulden op participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen	935.543	731.889
Schuld aan zorgverzekeraars	17.355.507	37.700.135
Schuld aan specialisten	6.592.871	2.851.785
Nog te betalen rente	924.790	942.408
Overige schulden	15.525.862	13.724.502
Totaal overige kortlopende schulden	<u>100.349.277</u>	<u>117.493.854</u>

Toelichting:

Per 31 december 2017 is met de ABN Amro Bank N.V. kredietfaciliteit in rekening-courant van EUR 55 miljoen (2016: EUR 55 miljoen) overeengekomen, met als rentepercentage het gemiddeld 1-maands Euribor tegen een op concernniveau overeengekomen debiteuren en liquiditeitsopslag.

Ten behoeve van deze kredietfaciliteit zijn de volgende zekerheden verstrekt:

- verpanding van de vorderingen en inventarissen door Noordwest;
- gezamenlijke hypotheek ten behoeve van van ABN Amro, het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WfZ) en de Gemeente Den Helder met betrekking tot de aan Noordwest toebehorende registergoederen.

Onder de overige schulden is voor een bedrag van € 442.000 opgenomen aan ORT verplichting welke in 2019 uitbetaald zal worden.

13. Financiële instrumenten

Algemeen

De instelling maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de instelling blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen.

De instelling handelt niet in deze financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de instellingen verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn grotendeels geconcentreerd bij de verzekeraars.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Bij deze leningen is sprake van een vast rentepercentage over de gehele looptijd. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft derhalve als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

5.1.14 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

Reële waarde

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, effecten, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

14. Niet in de balans opgenomen regelingen

Garantiestelling Centramed

De stichting heeft een garantiestelling afgegeven aan de Onderlinge Waarborgmaatschappij Centramed B.A. voor een bedrag van € 135.520.

Waarborgfonds voor de zorgsector

Op elke deelnemer van het Waarborgfonds voor de Zorgsector (WfZ) rust de verplichting om voor maximaal 3% van de restantschuld van de leningen bij te dragen. Deze zekerheid is nodig voor het geval het fonds onverhoopt uitbetalingen aan geldgevers moet doen vanwege het financieel in gebreke blijven van deelnemers. Het obligo dat hieruit voortvloeit bedraagt voor het verslagjaar € 1.339.584. Dit obligo wordt terugbetaald zodra het vermogen van het WfZ weer op niveau is.

Investerings

Uit hoofde van investeringen zijn per balansdatum verplichtingen aangegaan ter waarde van € 30,5 miljoen. De jaarlijkse licentiekosten voor het gebruik van Chipsoft HIX (verwachte implementatiedatum 22 juni 2018) bedragen € 2,9 miljoen.

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Het macrobeheersinstrument kan door de minister van VWS ingezet worden om overschrijdingen van het macrokader zorg terug te vorderen bij instellingen voor medisch specialistische zorg en bij instellingen voor curatieve geestelijke gezondheidszorg. Het macrobeheersinstrument is uitgewerkt in de Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch specialistische zorg, respectievelijk Aanwijzing Macrobeheersinstrument curatieve geestelijke gezondheidszorg. Ook voor instellingen in andere sectoren kan een Aanwijzing Macrobeheersinstrument van toepassing zijn. Jaarlijks wordt door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) ambtshalve een mbi-omzetplafond vastgesteld. Tevens wordt door de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vastgesteld, welke afhankelijk is van de realisatie van het mbi-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk. Deze vaststelling vindt plaats nadat door de Minister van VWS de overschrijding van het mbi-omzetplafond uiterlijk vóór 1 december van het opvolgend jaar is gecommuniceerd.

Voor 2017 is het mbi-omzetplafond door de NZa vastgesteld op EUR 21.650 miljoen (prijsniveau 2016).

Bij het opstellen van de jaarrekening 2017 bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond over 2017. Stichting Noordwest Ziekenhuisgroep is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortvloeiende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van de stichting per 31 december 2017.

5.1.15 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT IMMATERIELE VASTE ACTIVA

	Vooruitbe- talingen op immateriële activa	Totaal
	€	€
Stand per 1 januari 2017		
- aanschafwaarde	0	0
- cumulatieve herwaarderingen	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>0</u>	<u>0</u>
Mutaties in het boekjaar		
- investeringen	7.888.858	7.888.858
- herwaarderingen	0	0
- afschrijvingen	0	0
- bijzondere waardeverminderingen	0	0
	<u>7.888.858</u>	<u>7.888.858</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>7.888.858</u>	<u>7.888.858</u>
Stand per 31 december 2017		
- aanschafwaarde	7.888.858	7.888.858
- cumulatieve herwaarderingen	0	0
- cumulatieve afschrijvingen	0	0
	<u>7.888.858</u>	<u>7.888.858</u>
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>7.888.858</u>	<u>7.888.858</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>		

5.1.16 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2017						
- aanschafwaarde	200.842.716	105.528.863	0	8.393.068	0	314.764.647
- cumulatieve herwaarderingen	3.040.000	0	0	0	0	3.040.000
- cumulatieve afschrijvingen	98.075.267	56.026.296	0	0	0	154.101.563
Boekwaarde per 1 januari 2017	<u>99.727.449</u>	<u>49.502.567</u>	<u>0</u>	<u>8.393.068</u>	<u>0</u>	<u>157.623.084</u>
Mutaties in het boekjaar			0			
- investeringen	2.444.994	11.158.288	0	4.413.204	0	18.016.486
- herwaarderingen		0	0	0	0	0
- afschrijvingen	5.895.974	11.455.860	0	0	0	17.351.834
- bijzondere waardevermind. tlv. afschr.	342.599	0	0	0	0	342.599
- bijzondere waardevermind. tlv. aanschaf	0	0	0	0	0	0
<i>- terugname geheel afgeschreven activa</i>						
.aanschafwaarde	1.180.741	13.291.563	0	0	0	14.472.304
.cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
.cumulatieve afschrijvingen	1.180.741	13.291.563	0	0	0	14.472.304
aanschafwaarde	0	-109.770	0	0	0	-109.770
cumulatieve herwaarderingen	0	0	0	0	0	0
cumulatieve afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
per saldo	0	0	0	0	0	-109.770
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-3.793.579</u>	<u>-187.802</u>	<u>0</u>	<u>4.413.204</u>	<u>0</u>	<u>431.823</u>
Stand per 31 december 2017						
- aanschafwaarde	202.106.969	103.505.358	0	12.806.272	0	318.418.599
- cumulatieve herwaarderingen	4.071.780	0	0	0	0	3.040.000
- cumulatieve afschrijvingen	102.101.319	54.190.593	0	0	0	157.323.692
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>95.933.870</u>	<u>49.314.765</u>	<u>0</u>	<u>12.806.272</u>	<u>0</u>	<u>158.054.907</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	2% / 2,2% 5% / 10%	5% / 10% 14% / 33%			2% / 5%	

5.1.17 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT FINANCIELE VASTE ACTIVA

	Deelnemingen in groepsmaat- schappijen	Overige deelnemingen	Overige effecten	Overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2017	2.228.857	1.706.199	0	50.000	3.985.056
Resultaat deelnemingen	678.110	22.545	0	0	700.655
Ontvangen dividend	-600.000	0	0	0	-600.000
Opheffen CMK Lease	-18.152	0	0	0	-18.152
Boekwaarde per 31 december 2017	<u>2.288.815</u>	<u>1.728.744</u>	<u>0</u>	<u>50.000</u>	<u>4.067.559</u>

BIJLAGE

5.1.18 Overzicht langlopende schulden ultimo 2017 (enkelvoudig)

Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke-rente	Restschuld 31 december 2016	Nieuwe leningen in 2017	Aflossing in 2017	Restschuld 31 december 2017	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2017	Aflossingswijze	Aflossing 2018	Gestelde zekerheden
		€			%	€	€	€	€	€	€		€	
BNG	1-jun-95	11.344.505	26	onderhands	7,300%	1.815.121	0	453.780	1.361.341	0	3	lineair	453.780	Gemeente Garantie
Rabobank	26-okt-95	18.151.209	26	onderhands	6,980%	2.904.194	0	726.048	2.178.146	0	3	lineair	726.048	Gemeente Garantie
NWB	18-dec-96	14.747.857	25	onderhands	6,285%	2.949.572	0	589.914	2.359.658	0	4	lineair	589.915	Gemeente Garantie
Rabobank	18-dec-96	14.747.857	25	onderhands	6,285%	2.949.572	0	589.914	2.359.658	0	4	lineair	589.914	Gemeente Garantie
BNG	1-apr-01	4.537.803	25	onderhands	5,650%	4.537.802	0	0	4.537.802	4.537.802	10	fixe	0	WFZ Garantie
BNG	1-apr-01	4.537.802	25	onderhands	5,650%	4.537.802	0	0	4.537.802	4.537.802	11	fixe	0	WFZ Garantie
BNG	1-apr-01	4.537.802	25	onderhands	5,650%	4.537.802	0	0	4.537.802	4.537.802	12	fixe	0	WFZ Garantie
BNG	1-apr-01	4.537.802	25	onderhands	5,650%	4.537.802	0	0	4.537.802	4.537.802	13	fixe	0	WFZ Garantie
BNG	1-apr-01	4.537.802	25	onderhands	5,650%	4.537.802	0	0	4.537.802	4.537.802	14	fixe	0	WFZ Garantie
NWB	2-apr-02	5.400.000	15	onderhands	4,155%	360.000	0	360.000	-	0	0	lineair	0	WFZ Garantie
BNG	13-jan-04	10.000.000	10	onderhands	3,957%	-	0	0	-	0	0	lineair	0	WFZ Garantie
BNG	21-jan-04	5.000.000	30	onderhands	5,055%	5.000.000	0	0	5.000.000	5.000.000	17	fixe	0	WFZ Garantie
NWB	18-dec-07	4.537.800	10	onderhands	4,575%	453.780	0	453.780	-	0	0	lineair	0	WFZ Garantie
BNG	18-dec-07	4.538.000	10	onderhands	4,530%	453.800	0	453.800	-	0	0	lineair	0	WFZ Garantie
BNG	22-dec-08	4.538.000	10	onderhands	4,390%	907.600	0	453.800	453.800	0	1	lineair	453.800	WFZ Garantie
NWB	16-dec-09	20.000.000	10	onderhands	3,260%	6.000.000	0	2.000.000	4.000.000	0	2	lineair	2.000.000	WFZ Garantie
BNG	16-dec-09	20.000.000	20	onderhands	4,050%	13.000.000	0	1.000.000	12.000.000	6.000.000	12	lineair	1.000.000	WFZ Garantie
BNG	1-jul-13	3.400.000	5	onderhands	0,950%	1.190.000	0	680.000	510.000	0	1	lineair	510.000	WFZ Garantie
ABNAMRO	11-dec-14	7.000.000	10	onderhands	2,600%	6.183.338	0	466.664	5.716.674	2.916.690	7	lineair	466.664	*
ABNAMRO	11-dec-14	9.975.000	10	onderhands	2,650%	9.102.187	0	498.750	8.603.437	5.610.938	7	lineair	498.750	*
NWB	4-nov-14	6.000.000	15	onderhands	1,720%	6.000.000	0	0	6.000.000	4.200.000	12	na 5 jr in 10 jr	0	Gemeente Den Helder
ABNAMRO	11-dec-14	10.100.000	10	onderhands	2,750%	8.921.669	0	673.332	8.248.337	4.208.345	7	lineair	673.332	*
ABNAMRO	1-jul-15	4.800.000	4	onderhands	2,80%	3.000.000	0	1.200.000	1.800.000	0	2	lineair	1.200.000	*
ABNAMRO	31-dec-16	8.000.000	10	onderhands	2,80%	8.000.000	0	600.000	7.400.000	3.400.000	8	lineair	800.000	*
ABN AMRO Lease	25-feb-14	883.300	4	Lease	4,80%	592.619		109.457	483.162	0	1	lease	483.162	Lease
ABN AMRO Lease	5-dec-14	502.305	7	Lease	3,50%	365.313		69.350	295.963	0	4	lease	71.793	Lease
Medi Lease	3-jun-14	87.120	3	Lease	6,70%	13.165		13.165	-	0	0	lease	0	Lease
ABN AMRO Lease	11-jul-16	2.000.000	4	Lease	2,10%	1.759.302	0	489.248	1.270.054	0	2	lease	499.856	Lease
							0							
Totaal						104.610.243	0	11.881.002	92.729.241	54.024.983			11.017.014	

*1) voor de gestelde zekerheden bij deze leningen wordt verwezen naar de toelichting op de kortlopende schulden onder 5.1.14 punt 12.

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

BATEN

15. Toelichting opbrengsten zorgprestaties

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Opbrengsten zorgverzekeringswet	410.801.182	411.401.262
Opbrengsten transitiereregeling	0	10.870.055
Beschikbaarheidsbijdragen Zorg	2.892.956	1.641.171
Opbrengst dienstverlening andere zorginstellingen	5.841.492	7.014.832
Overige zorgprestaties	8.635.214	6.989.203
Totaal	<u>428.170.844</u>	<u>437.916.523</u>

Toelichting:

Het dossier van de transitiegelden is in 2017 volledig afgewikkeld en het openstaande bedrag is ontvangen.

16. Subsidies

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Rijkssubsidies vanwege het Ministerie van VWS	15.502.929	15.316.692
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies en EU-subsidies	3.960.764	3.550.188
Totaal	<u>19.463.693</u>	<u>18.866.880</u>

Toelichting:

Onder de overige subsidies is de ontvangen subsidie kwaliteitsimpuls opgenomen van € 3,5 miljoen (2016: 3,2 miljoen).

17. Toelichting overige bedrijfsopbrengsten

<i>De specificatie is als volgt:</i>	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Overige dienstverlening (waaronder 2e-4e geldstroom UMC's voor onderzoek):		
Opbrengst parkeren	969.144	1.053.969
Opbrengst personeelsrestaurant	855.264	638.616
Opbrengst administratieve dienstverlening	1.712.585	1.947.499
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed):		
Opbrengsten detachering	2.893.544	2.946.486
Opbrengsten verhuur	1.115.691	1.403.045
Overige opbrengsten	1.191.506	1.405.956
Totaal	<u>8.737.734</u>	<u>9.395.570</u>

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

LASTEN

18. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Lonen en salarissen	164.816.541	167.610.221
Sociale lasten	22.606.240	22.201.860
Pensioenpremies	13.875.447	13.379.380
Andere personeelskosten	10.467.342	9.059.932
Subtotaal	<u>211.765.570</u>	<u>212.251.393</u>
Personeel niet in loondienst	7.161.525	7.550.436
Totaal personeelskosten	<u><u>218.927.095</u></u>	<u><u>219.801.829</u></u>
Gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's)	3.266	3.099
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u>3.266</u>	<u>3.099</u>
Aantal personeelsleden dat buiten Nederland werkzaam is	0	0

19. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	0	0
- materiële vaste activa	17.351.834	17.703.983
Totaal afschrijvingen	<u><u>17.351.834</u></u>	<u><u>17.703.983</u></u>

20. Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Bijzondere waardeverminderingen van:		
- materiële vaste activa	342.599	6.588.835
Totaal	<u><u>342.599</u></u>	<u><u>6.588.835</u></u>

Toelichting:

In 2017 zijn de plannen gestart voor de verhuur van de grond in Den Helder ten behoeve van de exploitatie van een zonneweide. Op basis van de contante waarde van de toekomstige kasstromen is de boekwaarde verlaagd met € 1,0 miljoen. Daarnaast is een eerdere waardevermindering op de activa (gebouwen) teruggedraaid voor een bedrag van € 0,6 mln hetgeen in lijn ligt met de geactualiseerde planvorming voor de locatie Den Helder in relatie tot de geactualiseerde bedrijfswaardeberekening.

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

LASTEN

21. Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Honorariumkosten specialisten niet in loondienst	59.652.940	59.751.760
Totaal	<u>59.652.940</u>	<u>59.751.760</u>

22. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	11.743.616	12.198.628
Algemene kosten	27.782.028	28.658.195
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	90.141.266	92.030.897
Onderhoud en energiekosten:		
- Onderhoud	6.866.269	4.777.364
- Energiekosten gas	2.423.077	2.935.929
- Energiekosten stroom	701.044	660.400
- Energie transport en overig	168.647	167.647
Subtotaal	<u>10.159.038</u>	<u>8.541.339</u>
Huur en leasing	1.014.134	751.018
Dotaties en vrijval voorzieningen	601.104	582.194
Totaal overige bedrijfskosten	<u>141.441.186</u>	<u>142.762.270</u>

5.1.19 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

23. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2017</u>	<u>2016</u>
	€	€
Resultaat deelnemingen	588.029	525.987
Subtotaal financiële baten	<u>588.029</u>	<u>525.987</u>
Rentelasten	-4.304.347	-5.771.395
Resultaat deelnemingen	0	0
Subtotaal financiële lasten	<u>-4.304.347</u>	<u>-5.771.395</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>-3.716.318</u></u>	<u><u>-5.245.409</u></u>

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting Noordwest Ziekenhuisgroep heeft de jaarrekening 2017 vastgesteld in de vergadering van 24 mei 2018.

De raad van toezicht van de Stichting Noordwest Ziekenhuisgroep heeft de jaarrekening 2017 goedgekeurd in de vergadering van 24 mei 2018.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.1.2.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

W.G.
J.G.M. Hendriks 24-05-2018

W.G.
F. Haak-van der Lely 24-05-2018

W.G.
J. Sernee 24-05-2018

W.G.
L.C. Bruggeman 24-05-2018

W.G.
J.A. Rauwerda 24-05-2018

W.G.
J.W.S. Eyssen 24-05-2018

W.G.
D. Enklaar 24-05-2018

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is bepaald dat het resultaat wordt toegevoegd aan het eigen vermogen.

5.2.2 Nevenvestigingen

Poliklinieken en klinieken op de locaties Alkmaar en Den Helder
Poliklinieken op de locaties Texel, Schagen en Limmen.

5.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

RA9080

Aan: het bestuur en de raad van toezicht van Stichting Noordwest Ziekenhuisgroep te Alkmaar

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting Noordwest Ziekenhuisgroep ('de instelling') te Alkmaar gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Noordwest Ziekenhuisgroep op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2017;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige resultatenrekening over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol WNT 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn hierna beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Noordwest Ziekenhuisgroep zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Geen controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van klassenindeling bezoldigingsmaximum 2015/2014

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2017 hebben wij het bezoldigingsmaximum WNT 2015/2014 zoals bepaald en verantwoord door de instelling als uitgangspunt gehanteerd voor onze controle en hebben wij geen werkzaamheden verricht op het tot stand komen van dit bezoldigingsmaximum 2015/2014.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ de overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- ▶ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- ▶ alle informatie bevat die op grond van de Regeling verslaggeving WTZi is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten van de Regeling verslaggeving WTZi en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de instelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de instelling te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de instelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de zorginstelling;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 24 mei 2018

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g. R. Karlas RA
